

VMF nýðist at byrja frá botninum

Setningurin hjá tí, sum er eftir av Verkamannafylkingini, verður miðvíst at sannføra veljaran um, at umboðini higartil hava verið vánalig, heldur politiskur eygleiðari

Nú er Verkamannafylkingin, VMF, aftur við nullpunktið, og tað, sum verður høvuðssetningurin hjá teimum fram til komandi val, verður fyrst og fremst at mótmæla fyri á tann hátt at skapa sær politiskt grundarlag millum teirra, sum eru ónøgd við tey, sum ráða fyri borgum. Hetta er ikki serliga konstruktivt, men tað er einki at ivast í, at tey í VMF vita væl, hvat skal til, um tey skulu hava nakran møguleika at koma aftur í tingið.

Somleiðis sigur Jóannes Hansen, studentaskúlalærari í samfelagsfrøði og politiskur eygleiðari tá vit hitta hann á máli. Hann er staddur í Onglandi hetta skúlaárið og leggur dent á, at hann hevur ikki umstøður at fylgja politiska orðaskiftinum í føroyskum útvarpi og sjónvarpi og tískil ikki hevur fingurin so væl á pulsnum. Men tá vit greiða honum frá tí, sum fór fram á fundinum hjá VMF leygardagin, kemur tað ikki óvart á hann.

Vóru djarvir

Eftir valið segði eg, at tað bar ikki til hjá VMF at fara í samgongu. Tað gjørdi eg, tí tað sjáldan ella ongantíð kemur fyri, at politiskur flokkur ella fylking, ið verður vald í tingið av fólki, sum eru ónøgd við tey, sum hava rátt fyri borgum, torir at taka við ábyrgd. Og um teir gera tað, so kostar tað nógvið í atkvøðum.

Jóannes Hansen heldur, at tað var djarvt av VMF at fara í samgongu:

– Ofta verður sagt um politikarar, at tað, sum teir gera, ikki hevur so nógvið politiska sannføring at gera, men er meira knýtt at, um tað økir ella minskar um sannlíkið fyri, at teir verða valdir aftur. Tey í VMF hava sjálvandi verið greið yvir, at tey vágadu nógvið at fara í samgongu. Tað hevði verið ólíka lættari, og sannlíkið fyri stórru undirtøku á komandi vali hevði verið væl størri, um tey sett seg upp afturá í tinginum, og lögdu eina rúgvu av upp-

skotum á tingborðið.

– Óli Jacobsen var serliga heitur talsmaður fyri at taka við ábyrgd. Hann segði í valstríðnum, at tað var ikki neyðugt við samgongu, tí trupulleikarnir vóru so mikið álvarslegir, at øll áttu at kunna semjast um at seta tiltøk í verk, sum vóru arbeiðsskapandi og settu gongd aftur á samfelagið. Hetta bar ikki til, og so leiddi Óli Jacobsen VMF upp í samgonguna.

– Hann hevur sjálvur sagt í fjölmiðlunum, at tað hevur verið nógvið torførari at fáa nakad á skaftið politiskt, enn hann hevði roknað við, men hann hevur eisini sagt, at hann hevur ikki politiskar ambítionir, sum eg skilji soleiðis, at hann hevur onga trúnað eftir at stilla upp aftur.

– Viðhvørt sær tað út til stríðið í VMF er ein spurningur um kemi, men tað hevur verið sjón fyri søgn, at hugburðurin til samgonguspurningin og politiska ábyrgd hevur nógvið at

siga. Óli Jacobsen hevur ikki politiskar trúnaðir, hann hevur sagt, at fylkingin var neyðug fyri at venda politiska hugburðinum á fleiri økjum, men tað eru onnur, sum halda, at tað er neyðugt við fylkingini sum ringa samvitskan hjá hinum politikarunum, og tí er tað týðningarmikið at sleppa av við samgongutrúgvu fólkinum í fylkingini.

Byrja av nýggjum

Hvat roknar tú við, at fylkingin nú fer at gera?

– Tey fara at gera tað, sum mong roknaðu við, at tey fóru at gera eftir valið. Tað vil siga, at leggja nógvið uppskot fyri tingið – Ingeborg Vinther royndi longu seinasta vár at leggja uppskot fram um flakavirkini.

Ein annar partur av arbeiðnum, sum fylkingin nýðist at gera, verður at skapa sær politiskt grundarlag kring alt landið. Fylkingin fekk tveir valdómisvaldar tingmenn á lögtingsvalinum, og hvørgin teirra

Jóannes Hansen ger viðmerkingar til tað, ið hent er í Verkamannafylkingini

er limur í fylkingini longur, so tað verður nógvið at gera í Suðurstreymi og Eysturoy og eisini í Norðoyggjum, har teimum ikki eydnaðist at fáa nakra undirtøku undan seinasta lögtingsvali.

Og so verður tað týðningarmikið hjá teimum í skrift og talu at sannføra tey, sum valdu fylkingina seinast, um, at tað var eitt mistak, at tey fóru í samgongu, men at tey nú hava rættað mistakið við at sleppa sær av við samgonguumboðini.

Lögtingsvalið

Fer tað at eydnast teimum?

– Ein spurningur í tí sambandinum er, hvussu nógva tíð tey hava. Situr lögtingið alt skeiðið, so verður valið ikki fyrrrenn í 1998, og so hava tey rúma tíð at sannføra og viðhaldsfólkinum hava tíð at gloyma tíðina.

tykingin sat við ábyrgd, men tað er ikki víst, at tað verður so leingi til valið. Eingin meiriluti aftan fyri samgonguna, og tað eru fleiri stórir spurningar, sum samgongan fer at fáa seg roynda í.

Ein annar spurningur er, hvussu tey klára at skipa seg til hetta arbeiðið. Tað hevur ikki gingið serliga væl higartil, og tað er eingin loyna, at tað var Óli Jacobsen, sum var drivandi megin, tá tað ráddi um at fódra fjölmiðlar undan lögtingsvalinum.

Og aftur ein annar spurningur er, um allar innanhýsis súðir eru sýftar, nú samgongustuðlarnir í Fylkingini eru burtur. Tað hevur fyrr víst seg, at gróðralíkindini fyri ósemjum hava verið góð í tilfllum felagskapum, visir Jóannes Hansen á.

jan

Skrædlið í VMF økir flokspolitisku telvingina

Stóri spurningurin er, hvagar veljararnir fara hjá teimum, sum eru koyrdir úr fylkingini

At VMF nú endaliga er skrædnað ger, at flokspolitiski spenninurin í hesum valskeiðnum og serliga, tá komandi lögtingsval kemur, verður sera stórur, heldur Jóannes Hansen. Hann visir á, at teir, sum ikki eru í VMF longur, vóru teir, sum fingdu størstu undirtøkuna í fylkingini á valinum fyri

hálvum øðrum ári síðani.

– Spurningurin er so, hvat teir og teirra viðhaldsfólk gera. Ein møguleiki er, at teir stovna nýggjan flokk, og so kann roknað við, at tey, sum stuðla teir, fylgja teimum. Aðra staðni er tað ógvuliga vanligt, at nýggir flokkar verða stovnaðir, tá innanhýsis ósemia ber

politiskan skilnað við sær.

Stovna teir ikki nýggjan flokk, er flokspolitiskateivingin meiri spennandi, enn hon hevur verið tað í langa tíð. Ivaleyst verður áhugi hjá politiskum flokkum at knýta teir báðar tingmennar at sær, og ikki minst at tryggja sær part í heimleysu atkvøðunum á komandi lögtingsvali.

Eru nakrar ábendingar um, hvagar teir, sum eru farnir úr VMF fara?

– Sum eg skilji tað, hava teir ikki givið nakra fráboðan hesum viðvíkjandi, og tí kann bara metast út frá tí, sum er farið fram. Tíverri var eingin kanning gjørd eftir seinasta lögtingsval, sum varð hildið í summarfrítíðini, men tað er neyvan at skjóta langt við síðuna av at siga, at nógvið av veljarunum hjá Óla Jacobsen og Kristian Magnussen komu úr javnaðarflokkinum og tjóðveldisflokkinum. Óli hevur áður umboðað javnaðarflokkinn í tinginum, og nógvið av valevnum og stillarunum, sum stuðlaðu teir báðar, hava áður verið valevni og stillarar hjá hesum báðum flokkunum.

Óli Jacobsen nýtist ikki at knýta seg tætt at nøkrum flokki, tað kann kanska vera ein styrki í hansara arbeiði sum formaður í Fiskimannafelagnum. Men út frá tí, sum hann sjálvur hevur sagt, so eru teir trupulleikarnir, ið hann hevði við javnaðarflokkinn fyri nøkrum árum síðani, ruddaðir av vegnum, og tí er tað ikki óhugsandi, at hann fer at hella tann vegin aftur, um hann velur at geva flokspolitiskan lit til kennar.

Tjóðveldisflokkurin eigur eisini sín part av VMF. Eg hugsi t.d. um blaðstjóran á FF-blaðnum, Vilmond Jacobsen, sum frammanundan at VMF sá dagsins ljós var virkin tjóðveldismaður og blaðstjóri á 14. September. Serliga í Suðurstreymi vóru tað nógvið tjóðveldismenn, sum góvu VMF dygga undirtøku, so Kristian Magnussen ella í hvussu so er partur av baklandinum hjá honum eiga at vera av áhuga fyri Tjóðveldisflokkinn.

Hvagar tingmenninir og teirra viðhaldsfólk fara, er í hvussu so er ein sera áhuga-verður spurningur, sum fer

Kristian Magnussen er fegin um, at stríðið nú er av

at vera nógvið umhugsaður og eygleiddur. Tað er ikki víst, at teir flestu leita sær aftur, hvagar teir komu frá. Tað kann væl hugast, at teir nú kenna seg sum tað, ið rópast marginalveljarar, tað vil siga veljarar, ið skifta flokk frá vali til val, og tí er ikki óhugsandi, at fleiri velja at royna onkran annan flokk á komandi vali.

Ein annar møguleiki er sjálvsagt, at teir velja at

halda fram í VMF, men tað havi eg ílt við at ímynda mær, at tey, ið atkvøddu fyri Óla Jacobsen í Eysturoy – hann fekk næstan allar atkvøðurnar í valdøminum – fara at gera, og at VMF missir nógvið, um ikki alt í Suðurstreymi, er rættiliga sannlíkt. Men alt hetta ger bara spennin uppaltur stóri, heldur Jóannes Hansen

jan

Liljan Isaksen er framvegis formaður í fylkingini